

[Aage Fogh.]

tion har tendens til at udvikle sig; derfor virker den efter mit skøn meget tungt og giver ikke de resultater, som den kunne og burde give.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statens istjeneste.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1277, fremsættelsen i tidenden sp. 2491).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Det lovforslag, som den højtærede handelsminister har fremsat, forslag til lov om statens istjeneste, samler tidligere love vedrørende dette forhold i én lov, og jeg synes, der er grund til at takke for den forenkling, der herigennem sker på dette område.

Lovforslagets paragraffer svarer da også for de flestes vedkommende i det væsentlige til de nugældende love om isbrydning og isafgifter, medens de betydeligste ændringer gælder de afgifter, der hidtil har været betalt til staten for hjælp fra istjenesten. Om størrelsen af sådanne afgifter kan der naturligvis altid diskuteres. Det er jo nemlig sådan, at man ikke ensidigt kan forlange, at havnene og skibsfarten skal betale disse omkostninger, idet samfundet som helhed har en betydelig interesse i, at forsyningerne kommer frem, når isen lukker vore farvande; det gælder såvel forbrugerne som vort erhvervsliv. Hvor stor den samfundsmæssige interesse er omsat i kroner og øre, må vel i nogen grad bero på et skøn, men at den udgiftsstigning, der også har været væsent-

lig for istjenestens vedkommende, ensidigt skal bæres af den ene part, vil formentlig ingen finde rimeligt. Om så de ændringer i isafgifterne, der nu foreslås, og som betyder en større andel end hidtil af de samlede udgifter at betale for skibsfarten og havnene, kan anses for passende, skal jeg ikke på det foreliggende grundlag kunne udtale mig om; men jeg finder det rimeligt med visse forhøjelser og skal derfor også på mit partis vegne udtale vor vilje til en velvillig behandling såvel her i tinget som i det udvalg, jeg finder det naturligt at nedsætte til gennemgang af lovforslaget og dermed også til prøvelse af afgifternes størrelse.

Frode Carstensen: Formålet med det foreliggende lovforslag om statens istjeneste er i det væsentligste en revision af afgifterne til statens istjeneste, idet formålsparagrafferne i hovedsagen er uforandrede. Afgifterne er jo for øjeblikket fordelt mellem skibene og havnene, og de er ikke reguleret, siden de nugældende love trådte i kraft i 1922 og 1925. Disse afgifter foreslås nu fordoblet, da udgifterne til statens istjeneste er steget ganske betydeligt og i gennemsnit for de sidste 10 år har været 1,5 mill. kr. Forslaget tilsigter at bevare byrdefordelingen som i de gamle love med 50 pct. på samfundet og erhvervene og 50 pct. på staten. De foreslåede forhøjelser svarer hertil.

Af nyt i lovforslaget ud over taksterne kan nævnes bortfald af afgiften på skibe under 150 registertons brutto, idet disse afgifter er så små, at arbejdet med at indkassere dem er uforholdsmæssigt stort.

Af andet nyt er der en bestemmelse om, at ministeren for handel, industri og søfart efter forhandling med finansudvalget kan regulere afgifterne, så forholdet imellem samfundets og erhvervenes udgift på den ene side og statens udgift på den anden side bevares.

Endelig kan man nævne, at i dette lovforslag samles de to gamle love fra henholdsvis 1922 og 1925 i én lov. Denne forenkling synes vi er formålstjenlig, og jeg kan på mit partis vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget.

Fanger: Det foreliggende lovforslag om statens istjeneste går i det væsentlige ud på en ajourføring af de afgifter, som dels

[Fanger.]

skibene og dels havnene skal betale til de fælles udgifter ved isbrydningen, og vi vil fra det konservative folkepartis side gerne være med til en hensigtsmæssig fordeling af disse udgifter.

Vi kan særlig tiltræde de nye bestemmelser i § 5 om, at kun skibe over 150 registertons brutto skal betale til isbrydningen. Herefter vil den diskussion bortfalde, der foregår under den nuværende lov, hvorefter skibe over 100 registertons brutto, der benytter maskinkraft som hovedfremdriftsmiddel, skal betale. Der har nemlig ofte været en diskussion mellem disse mindre skibe og toldvæsenet, som skal opkræve den lille afgift, det drejer sig om, om, hvorvidt man kan sige, at maskinkraft er hovedfremdrivningsmidlet, når de pågældende skibe har sejl tillige.

I § 2 står, at isbryderhjælp fra statsisbrydere ydes vederlagsfrit. Det kan man vist ikke sige, når både skibene og havnene betaler afgifter dertil.

Forslaget om, at afgifterne skal fordobles, er der vel ikke stort at sige til, men det kan vi nærmere diskutere i det udvalg, der vil blive nedsat.

Derimod kan der jo rejses en lang diskussion om, hvorvidt isbrydningen er tilfredsstillende. Jeg forstår godt, at den højtærede minister kommer med forslaget i år, hvor der i hvert fald ikke hidtil har været brug for isbrydning. Havde det derimod været sidste år ved samme tid, havde sikkert nogle af klagerne fra de jyske østkysthavne givet genlyd også her i salen. Klagerne fra f. eks. Århus gik ud på, at i begyndelsen af isperioden, da der havde været mulighed for at holde Århus havn åben, svigtede man til fordel for andre opgaver, og så kom den periode, hvor der dannedes et helt isbælte ved Sletterhage, som det var omtrent håbløst at forcere. Derpå kom tøjvejret, og den 29. februar var der så en deputation fra Århus havn i foretræde hos isbrydningsrådet, hvor departementschef Jespersen sagde, at nu var man forhåbningsfuld og ville prøve på at trænge frem til Århus fra nord og øst, og man håbede, at det ville lykkes, når man satte „Store Bjørn“, „Elbjørn“ og „Isbjørn“ ind. Mandag den 2. marts var vinden slået om i vest, og al isen var forsvundet, uden at man i hele isperioden

havde set andre isbrydere end havnens egen lille „Hermes“.

Se, i dag er der erantis, der blomstrer i haverne, og mange har måske glemte vanskelighederne fra i fjor, men store interesser står på spil for erhvervslivet, når isen hvert fjerde-femte år truer med at standse de søværts transporter i de danske farvande.

Rager: Det er jo kun inden for meget snævre grænser, vi selv har mulighed for at bedømme, hvor mange penge der skal anvendes til isbrydning i de enkelte år. Det er noget, naturen afgør i kamp med meteorologisk institut. Men de penge, der skal bruges, skal fordeles, og det er i virkeligheden et fordelingsforslag, vi står med her. Udgifterne skal fordeles mellem staten og havnene og skibene. Herom vil jeg sige, at min indstilling er den, at vi skal passe på, at afgifterne ikke bliver af en sådan højde, at vi risikerer, at skibe af den grund finder anledning til at gå til andre havne end de danske havne. Det må være alfa og omega, og det vil jeg meget gerne have at vi i det udvalg, som jeg forstår vil blive nedsat, får en vis garanti for.

I øvrigt er forholdet det, at forskellige havne har deres private isbrydning. Det har Københavns havn, og udgifterne for Københavns havn kan i slemme isvintre løbe op til 400 000—500 000 kr., så det er ikke småpenge, det drejer sig om dér, men det er jo også en havn, der er meget besøgt.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed i øvrigt komme ind på enkeltheder i det foreliggende lovforslag, men en saglig forhandling i udvalget deltager jeg gerne i. At vi skal have lovforslaget ført igennem, anser jeg for naturligt, og jeg kan ikke tænke mig, at det vil være nødvendigt at vente til efter et valg.

Lynnerup Nielsen: Det lovforslag, som vi her behandler om statens istjeneste, tager sigte på, at der skal finde en ajourføring sted. Der er jo også hengået mere end 30 år, siden en sådan ajourføring har fundet sted, og det vil derfor ikke være urimeligt, at de beløb, der må afkræves dels i skibsafgifter, dels i vareafgifter, bringes i mere passende forhold til de udgifter, som staten påtager sig ved istjenesten. Det må vel også være naturligt, at det beløb, der opkræves af

[Lynnep Nielsen.]

havnene, og som på det hidtil værende grundlag har udgjort en sum af omkring 120 000 kr. årligt, også bliver forhøjet, således at det, som det er omtalt i bemærkningerne, kommer op på det dobbelte, nemlig på 240 000 kr.

Mit parti kan også være enig i, at den afgift, der hidtil er erlagt af skibe på over 100 registertons, nu kun kommer til at påhvile skibe, der er over 150 registertons.

Lovforslaget tilsigter, at de^v afgifter, der skal afkræves af skibene og^v af havnene, udgør det halve af de samlede udgifter. Jeg forstår, at lovforslaget skal behandles i et udvalg, og her kan disse spørgsmål naturligvis diskuteres, men mit parti kan som sagt gå ind for, at den ene halvdel af byrderne ved istjenesten kommer til at hvile på skibe og varer, den anden halvdel på staten.

Loven er nu blevet en bemyndigelseslov, idet handelsministeren bliver bemyndiget til at kunne afpasse afgifternes størrelse, naturligvis efter forhandling med finansudvalget. Anderledes kan det vel næppe være, eftersom istjenesten vil være varierende fra år til år.

Mit parti kan som sagt medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Søren Olesen: På retsforbundets vegne kan også jeg anbefale den forhøjelse af betalingen for istjenesten, der her foreslås.

Det er i høj grad i skibsfartens interesse, at sejladsen under isvanskeligheder kan foregå så godt som muligt, ligesom det også i høj grad er i samfundets interesse. Det er derfor rimeligt, at udgifterne fordeles mellem skibsfarten, vareomsætningen og staten. Samtidig vil jeg udtale håbet om, at staten, når afgifterne nu forhøjes, kan blive i stand til at yde en god istjeneste og måske få anskaffet en ny statsisbryder, da der jo stadig væk kræves større maskinkraft.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Jeg takker de ærede ordførere for den velvilje, dette lille lovforslag har mødt fra alle sider. Jeg er naturligvis parat til at prøve at besvare de spørgsmål, som et udvalg vil stille. Jeg var glad for^v udtalelsen om, at man vil søge at tilendebringe behandlingen af lovforslaget i denne sam-

ling. Det vil være af betydning, at det sker, og vi vil bestræbe os for at svare så udførligt og hurtigt som muligt på de spørgsmål, der vil blive stillet.

Det blev nævnt, at det måske var forkert, at det er formuleret således i lovforslaget, at isbryderhjælp ydes vederlagsfrit, når der dog skal betales disse forskellige afgifter. Ordvalget kan selvfølgelig diskuteres, men det, der derigennem siges, er, at når en isbryder går frem og hjælper et skib, så er denne hjælp gratis. At der så er disse afgifter, er ligesom en anden side af sagen. Men hvis udvalget skulle ønske ændringer i formuleringen på dette punkt, kan vi naturligvis se på det.

Over for den kritik, der var fremme af, hvordan havnene blev hjulpet sidste år, vil jeg fremhæve, at det er jo en overordentlig vanskelig opgave, når vi har en vinter som den, vi oplevede i fjor. Det tror jeg i øvrigt det ærede medlem hr. Fanger udmærket godt ved.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Axel Ivan Pedersen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks undertegnelse af de i Genève den 10. marts 1955 oprettede protokoller vedrørende ændringer i Den almindelige^v Overenskomst om Told og Udenrigshandel og^v Overenskomsten om Organisationen for handelspolitisk Samarbejde, forslag til folketingsbeslutning vedrørende ikraftsættelsen af de i sjette protokol vedrørende supplerende toldindrømmelser under Den almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel indeholdte danske toldindrømmelser og forslag til lov om ændring i lov om toldafgifterne m. m. og i lov om forskellige forbrugsafgifter har af-

[Formanden.]

givet betænkning over nævnte forslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. februar, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven. (Om auktionsindkaldelser, typeplaner, ejerskifter, lån til el- og vandforsyning m. m.).

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om statens istjeneste.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om sikring af færdslen ved vejkrydsninger samt krydsninger mellem veje og jernbaner m. v.

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om en tillægsafgift af visse motorkøretøjer m. v. for finansåret 1957 —58.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om fiksering af ejendoms- skyld til staten.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om skolelæger.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om folkebiblioteker.

Mødet hævet kl. 14²³.

59. møde.

Torsdag den 14. februar kl. 10.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. [af socialministeren] og forslag til lov om et særligt brændselstillæg til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. [af Ragnild Andersen m. fl.] har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven. (Om auktionsindkaldelser, typeplaner, ejerskifter, lån til el- og vandforsyning m. m.).

Valgt blev: *Chr. Rasmussen, Bladt, Ditlevsen, Horn, Lund Jensen, Teichert, Chr. Thomsen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Heick, Peter Larsen, Sønderup, Fibiger, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Tesdorpf, Aage Fogh og Skytte.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om statens istjeneste.

Valgt blev: *Axel Ivan Pedersen, Ditlevsen, Jens Hansen, Holger Larsen, M. Larsen, Mørk, Peter Nielsen, Lars M. Olsen, Frode Carstensen, Jens Chr. Christensen, From, Conrad Kofoed, Ellen Poulsen, Fanger, Baagø, Weikop og Rager.*